



KO TE

## KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, HEPETEMA 27, 1906.

TARI WHAKAHAEERE I NGA MAHI AHU WHENUA O NIU TIRENI.  
(JOHN D. RITCHIE, Heketari.)

KUPU TOHUTOHU MO TE WHAKATO I NGA KAI E WHAI AKE NEI.

*Tanapu (Turnips)*, ara, nga tu ahua e pai ana hei whakato ki roto ki nga kaari. Ko te wa hei ruinga i nga purapura, me timata i Akuhata tae noa ki a Maehe. Ka oti te karikari o te maara me rakaraka kia kore rawa he pokurukuru. Hei te rangi paki ka mahi i nga raina (drills) ka rui i nga purapura, kia kore ai te oneone e piri ki te rakaraka. Me hanga nga raina (drills) kia rua inihī te hohonu a kia tekau ma rima inihī te tatahi. Kia tatahi te rui i nga purapura kei puputu rawa te tupu ake. Ki te puputu rawa ka uaua te hutihuti kia tatahi a he maha nga mea e kino. Ka rarahi nga tupu ara ka taea te nanao e te ringa me hutihuti etahi, ko nga mea e waiho kia tupu kia ono kia waru ranei inihī te tatahi.

Kaua e ruria kia nui rawa i te ruinga kotahi, notemea ina hutia hei kai kaore e taea te rongoa mo te wa roa. Ruia kia iti te maara, a kia pau nga wiki e ono ka rui atu ano kia pera ano te rahi, me pera tonu te rahi o te mahi ia ono wiki a taea noatia nga ra o Maehe, a hei taua marama ka rui kia rahi noa atu te maara hei kai mo te hotoke, notemea kei te hotoke ka taea te rongoa nga tanapu, e kore e pirau wawe.

*Tuwiiti Tanapu (Swede Turnips)*.—Ko nga ra hei ruinga, ko nga ra whakamutunga o Oketopa tae noa ki te mutunga o Noema. Me karikari te maara ka rakaraka kia kore he pokurukuru, a hei te ra paki ka rui. Kia tekau ma rima inihī te tatahi o nga raina (drills), a kia rua inihī te hohonu. Ka tupu ake, ka rarabi, ara, kia taea e te ringa te nanao, me hutihuti etahi; ko nga mea e waiho kia tekau ma rua inihī te tatahi. Me rui kia rahi te maara, notemea ka mau tonu e kore e pirau a pau noa te hotoke.

*Kareti (Carrots)*.—Ko nga wa hei ruinga ko Akuhata, ko Hepetema, ko Oketopa ranei, kia ai ai hei kai mo te raumati tae atu ki te hotoke. Kia rua inihī te hohonu o nga raina (drills). Me karikari te maara kia ngawari, kaua he pokurukuru kaua he taru. Kia tatahi te rui i nga purapura notemea he uaua rawa te butihuti kareti kia tatahi ina puputu te tupu ake.